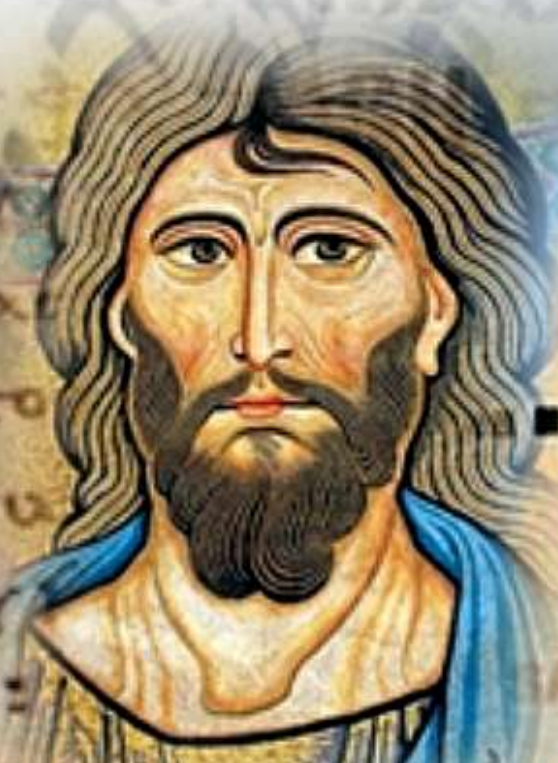

Łk 1, 1-4

KRAJ BIBLIJNY

NOWY TESTAMENT

Ewangelia wg św. Łukasza

PRZEDMOWA

1 Wielu już starało się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, 2 tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami słowa¹. 3 Postanowiłem więc i ja zbadać dokładnie wszystko od pierwszych chwil i opisać ci po kolei, dostojny Teofilu², 4 abyś się mógł przekonać o całkowitej pewności nauk, których ci udzielono.

Być jak Teofil dziś

„Teofil” – konkretne imię adresata, chrześcijanina, do którego pisze św. Łukasz Ewangelię. Ewangelista przeprowadził wiele rozmów ze świadkami życia Jezusa. To bardzo solidne dochodzenie, aby każdy mógł się dowiedzieć gdzie i kiedy przyszedł na świat sam Bóg; jak żył i co uczynił dla nas.

Słowo „teofil” z jęz. greckiego można przetłumaczyć jako: „umiłowany przez Boga” lub „kochający Boga”. Chodzi więc o człowieka, który jest umiłowanym dzieckiem Boga, o każdego człowieka, również o tego, który jeszcze nie wie o Jezusie nic, albo ma wiedzę niepełną.

Być jak Teofil dziś to:

Wezwanie do czytania Ewangelii napisanej do mnie – do Teofila – jest zaproszeniem do spotkania z Bogiem przemawiającym do mnie przez Słowa w niej zawarte.

Krąg Biblijny?

NOWY TESTAMENT Ewangelia wg św. Łukasza

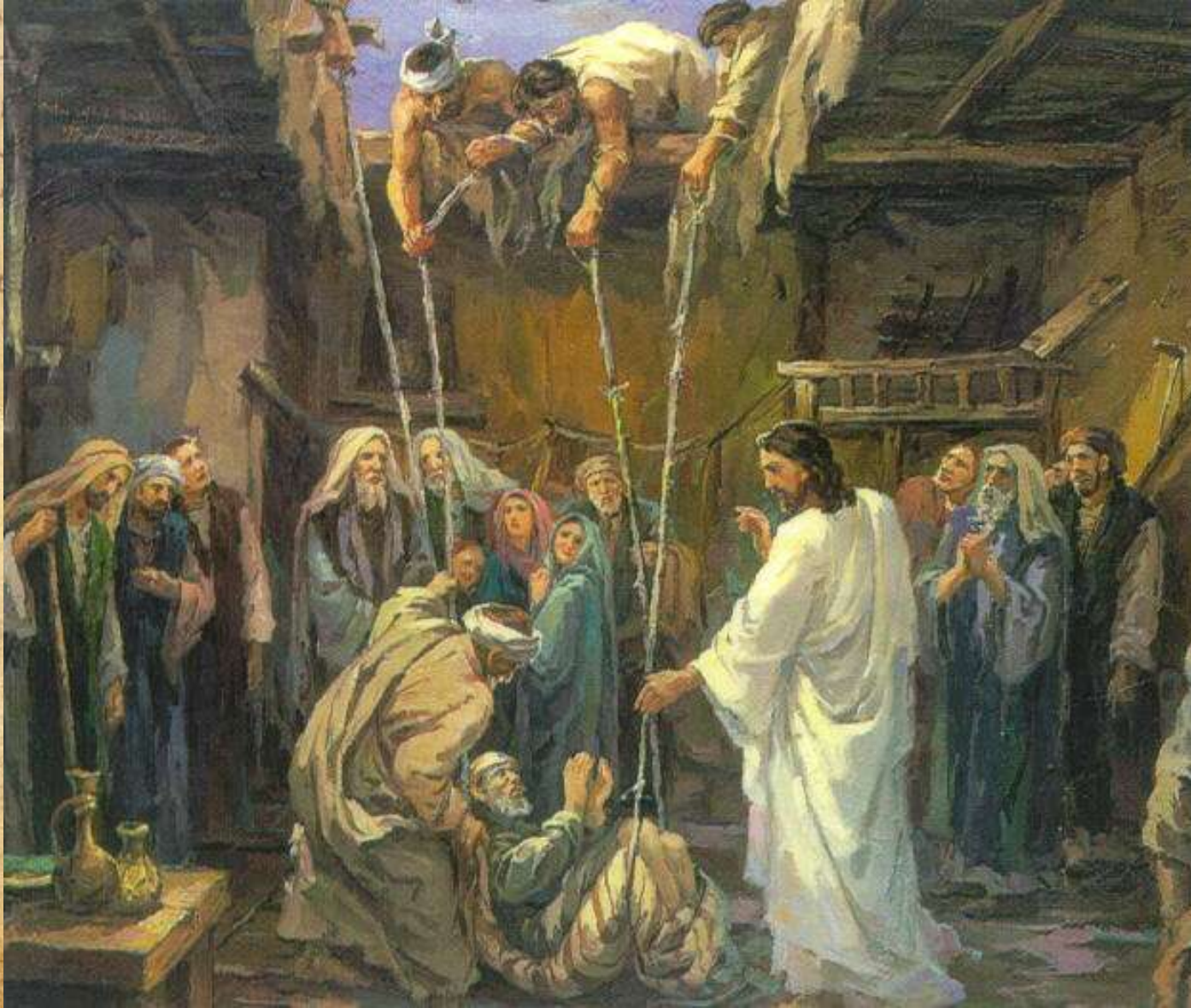
PRZEDMOWA

1 Wielu już starano się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, 2 tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami. 3 Postanowiłem więc, jak tylko będę mógł, dokładnie

został wzięty do nieba, i przy pomocy Bożej wszędzie; a Pan dopomagał, i potwierdzał słowa przez cuda w ślad idące.

Zapowiedź narodzenia Jana²
5 Za czasów Heroda, króla Judei, pewien kapłan z oddziału

Ewangelia Łukasza 5,17-26

17 Pewnego dnia, gdy nauczał, siedzieli przy tym faryzeusze i uczeni w Prawie, którzy przyszedli ze wszystkich miejscowości Galilei, Judei i Jerozolimy. A była w Nim moc Pańska, że mógł uzdrawiać. **18** Wtem jacyś ludzie niosąc na łożu człowieka, który był sparaliżowany, starali się go wnieść i położyć przed Nim. **19** Nie mogąc z powodu tłumu w żaden sposób go przynieść, wyszli na płaski dach i przez powalę spuścili go wraz z łożem w sam środek przed Jezusa. **20** On widząc ich wiarę rzekł: «Człowieku, odpuszczają ci się twoje grzechy».

21 Na to uczeni w Piśmie i faryzeusze poczęli się zastanawiać i mówić. «Któż On jest, że śmie mówić bluźnierstwa? Któż może odpuszczać grzechy prócz samego Boga?»

22 Lecz Jezus przejrzał ich myśli i rzekł do nich: «Co za myśli nurtują w sercach waszych? **23** Cóż jest łatwiej powiedzieć: "Odpuszczają ci się twoje grzechy", czy powiedzieć: "Wstań i chodź"? **24** Lecz abyście wiedzieli, że Syn Człowieczy ma na ziemi władzę odpuszczania grzechów» - rzekł do sparaliżowanego: «Mówię ci, wstań, weź swoje łoże i idź do domu!» **25** I natychmiast wstał wobec nich, wziął łoże, na którym leżał, i poszedł do domu, wielbiąc Boga.

26 Wtedy zdumienie ogarnęło wszystkich; wielbili Boga i pełni bojaźni mówili: «Przedziwne rzeczy widzieliśmy dzisiaj».

Łk 5,17-26

Mk 2, 1-12

2 **1** Gdy po pewnym czasie wrócił do Kafarnaum, posłyszeli, że jest w domu. **2** Zebrało się tyle ludzi, że nawet przed drzwiami nie było miejsca, a On głosił im naukę. **3** Wtem przyszedli do Niego z paralytykiem, którego niosło czterech. **4** Nie mogąc z powodu tłumu przynieść go do Niego, odkryli dach nad miejscem, gdzie Jezus się znajdował, i przez otwór spuścili łoże, na którym leżał paralytyk. **5** Jezus, widząc ich wiarę, rzekł do paralytyka: «Synu, odpuszczają ci się twoje grzechy». **6** A siedziało tam kilku uczonych w Piśmie, którzy myśleli w sercach swoich: **7** «Czemu On tak mówi? On bluźni. Któż może odpuszczać grzechy, oprócz jednego Boga?» **8** Jezus poznał zaraz w swym duchu, że tak myślą, i rzekł do nich: «Czemu nurtują te myśli w waszych sercach? **9** Cóż jest łatwiej: powiedzieć do paralytyka: Odpuszczają ci się twoje grzechy, czy też powiedzieć: Wstań, weź swoje łoże i chodź? **10** Otóż, żebyście wiedzieli, iż Syn Człowieczy ma na ziemi władzę odpuszczania grzechów - rzekł do paralytyka: **11** Mówię ci: Wstań, weź swoje łoże i idź do domu!». **12** On wstał, wziął zaraz swoje łoże i wyszedł na oczach wszystkich. Zdumieli się wszyscy i wielbili Boga mówiąc: «Jeszcze nigdy nie widzieliśmy czegoś podobnego».

Krąg Biblijny

- Już w IV wieku św. Hieronim pisał: *"Nieznajomość Pisma Świętego jest nieznajomością Chrystusa"*. Czym jest Krąg biblijny?
- Krąg biblijny jest zaproszeniem do podjęcia rozmów na temat Biblii.

Krąg Biblijny

Sobór Watykański II, przypominając o ścisłym związku między Pismem Świętym a Kościołem, wskazał trzy fundamenty konstytuujące tę więź:

- *Kościół miał zawsze we czci Pisma Boże, podobnie jak Ciało Pańskie (KO 21).*
- *Pismo Święte i Kościół przenikają się wzajemnie (KO 21).*
- *Pismo Święte jest dla Kościoła podporą i siłą żywotną, a dla synów Kościoła utwierdzeniem wiary, pokarmem duszy oraz źródłem czystym i stałym życia duchowego (KO 21).*

Dlatego wierni Chrystusowi powinni mieć szeroki dostęp do Pisma Świętego (KO 22). Obok indywidualnego obcowania ze słowem Bożym, kiedy wchodzi do swej izdebki i zamyka drzwi (Mt 6,6), potrzebują też wspólnego wsłuchiwania się w słowo Boże według słów Apokalipsy: *jeden odczytuje, a inni słuchają słów Proroctwa, i strzegą tego, co w nim napisane (Ap 1,3).*

Crąg Biblijny to zaproszenie do codziennego czytania Pisma Świętego

一些如何閱讀聖經的建議

(世界上最暢銷的書籍)

2. 嘗試在一段時間內
閱讀一卷書

聖經中很多卷書可以在
二十分鐘內讀完，
有些可在一個小
時內完成，其他
需要多些時間

1. 安排一段
時間閱讀聖經
使讀經成為每天
的習慣

3. 嘗試了解作
者的寫作目的
他是誰？他的「時
代」是怎樣？他為
何寫此書？

4. 這卷書是為誰而寫的？

誰是這些訊息的聽眾？這些訊息對他們
有何意義？它對你又有何意義？

6. 查考你不明白的
利用聖經辭典、地圖、
註釋及經文章編協助

5. 在閱讀時做筆記
記下要查考的字句及有
疑問的地方

Logos i rhema

NOWY TESTAMENT Ewangelia wg św. Łukasza

PRZEDMOWA

1 Wielu już starano się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, 2 tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami. 3 Postanowiłem więc, jak tylko będę mógł, dokładnie

Zapowiedź narodzenia Jana²

5 Za czasów Heroda, króla żydów, pewien kapłan z oddziału

...kiedy do nich został wzięty do nieba, i przy pomocy Bożej przepowiadali wszędzie; a Pan dopomagał, i potwierdzał słowa przez cuda w ślad idące.

Logos i *rhema* w spotkaniu ze Słowem Bożym

- Biblia jest księgą, w której są zawarte informacje o Bogu. Ogół tych informacji, nazywany jest z greckiego „*logos*”. *Logos* jest dostępne dla wszystkich ludzi. Każdy może je wziąć i przeczytać.

- Biblia wyróżnia jeszcze jeden rodzaj słowa z jakim możemy mieć styczność. Jest to słowo „rhema”.

Słowo rhema to słowo, które Bóg kieruje specjalnie do Ciebie, do Twojej sytuacji życiowej.

Biblia – zagadnienia wstępne

NOWY TESTAMENT Ewangelia wg św. Łukasza

PRZEDMOWA

1 Wielu już starano się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, 2 tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami. 3 Postanowiłem więc, jak tylko będę mógł, dokładnie

został wzięty do nieba, i przy pomocy Bożej wszędzie; a Pan dopomagał, i potwierdzał słowa przez cuda w ślad idące.

Zapowiedź narodzenia Jana²
5 Za czasów Heroda, króla Judei, pewien kapłan z oddziału

Czym jest Pismo Święte?

BIBLIA - (z gr. *biblos* – zwój)

- to zbiór ksiąg uznanych przez chrześcijan i Żydów za święte czyli natchnione przez Boga
- list Boga do człowieka
- „Księga Życia”

Podział Pisma Świętego

Stary Testament - ST
(46 ksiąg)

Nowy Testament - NT
(27 ksiąg)

Podział ksiąg w ST i NT

Stary Testament

- *historyczne* - np. Wj, Sdz, 1 i 2 Krl
- *dydaktyczne* (mądrościowe) – np. Mdr, Syr, Pnp, Hi
- *prorockie* - np. Iz, Jr, Dn, Ez, Ba

Podział ksiąg w ST i NT

Nowy Testament

- *historyczne* - Ewangelie i Dzieje Apostolskie
- *dydaktyczne* - Listy
- *prorockie* - Apokalipsa św. Jana

W jakich językach je spisano?

Stary Testament

j. hebrajski

j. aramejski

księgi deuterokanoniczne
(Mdr i 2 Mch) - j. grecki

Nowy Testament

język grecki

Mt

j. aramejski

Czy Stary i Nowy Testament to jedno?

zapowiedź zbawczych wydarzeń

Stary Testament

Nowy Testament

wypełnienie zapowiedzi

Autorzy Pisma Świętego

BÓG – autor pierwszorzędny

NATCHNIENIE BIBLIJNE
*nadprzyrodzony charyzmat
udzielony przez Boga*

człowiek – autor drugorzędny (spisał to i tylko to, co Bóg chciał, chociaż w języku ludzkim i w wolności)
Człowiek jest narzędziem w ręku Boga

Jak powstała Biblia?

**Tradycja
ustna**

**Formy
pisane**

**Redakcja
księgi**

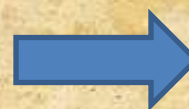
Kanon Pisma Świętego

Kanon ksiąg biblijnych – to zbiór ksiąg, katalog ksiąg PŚ
(potwierdzonych przez Kościół)

Natchnienie
biblijne

Magisterium
Kościół

*Księga
kanoniczna*

Księgi Pisma Świętego:

- protokanoniczne
- deuterokanoniczne

Jak rozumieć teksty biblijne?

Pismo Święte posługuje się

JĘZYKIEM OBRAZU I SYMBOLU,

stąd

nie można

dokonywać dosłownej interpretacji

Jak rozumieć teksty biblijne?

!!! Należy uwzględnić !!!

**Gatunek
literacki tekstu**

**Czas powstania
tekstu**

**Środowisko w
jakim powstał**

Jak rozumieć teksty biblijne?

Zasady interpretacji tekstu biblijnego:

- ✓ brać pod uwagę treść i jedność całego PŚ, gdyż jeden jest plan zbawczy Boga wypełniony w Chrystusie
- ✓ czytać PŚ z uwzględnieniem „żywej tradycji Kościoła”, która przechowuje żywe wspomnienie Słowa Bożego
- ✓ stosować analogię wiary – spójność prawd wiary między sobą i w ramach całego planu Objawienia

Ewangelie

NOWY TESTAMENT Ewangelia wg św. Łukasza

PRZEDMOWA

1 Wielu już starano się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, 2 tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami. 3 Postanowiłem więc, jak tylko będę mógł, dokładnie

został wzięty do nieba, i przy pomocy Bożej przepowiadali wszędzie; a Pan dopomagał, i potwierdzał słowa przez cuda w ślad idące.

Zapowiedź narodzenia Jana²
5 Za czasów Heroda, króla żydów, pewien kapłan z oddziału

Cztery Ewangelie opisują życie Jezusa

Powstanie Ewangelii

Ewangelie kanoniczne, wchodzące w skład Nowego Testamentu, zostały zredagowane w latach 65-110.

Współczesne kościoły chrześcijańskie za natchnione uznają cztery Ewangelie, spisane prawdopodobnie w następujących latach:

- **Ewangelia Marka:** ok. 68–73 r. lub ok. 65-70
- **Ewangelia Mateusza:** ok. 70–100 lub ok. 80-85.
- **Ewangelia Łukasza:** ok. 80–100, większość badaczy podaje rok 85 lub ok. 80-85
- **Ewangelia Jana:** ok. 90-100 lub ok. 90–110. Przeważa pogląd, że Ewangelia ta była pisana etapami, więc nie ma pojedynczej daty opracowania całości.

Ewangelia św. Łukasza

Tomasz Kiesling
Oborniki 2013

NOWY TESTAMENT Ewangelia wg św. Łukasza

PRZEDMOWA

1 Wielu już starano się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, 2 tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami. 3 Postanowiłem więc, jak tylko będę miał dokładne

został wzięty do nieba, i kiedy do nich przywodził do pamięci sprawę Bożej wiary, 20 Oni zaś wyszedłszy, przepowiadali wszędzie; a Pan dopomagał, i potwierdzał słowa przez cuda w ślad idące.

Zapowiedź narodzenia Jana²

5 Za czasów Heroda, króla Judei, pewien kapłan z oddziału

Św. Łukasz Ewangelista

Łukasz Ewangelista – wierny towarzysz i współpracownik Pawła Apostoła, któremu towarzyszył w wielu podróżach misyjnych.

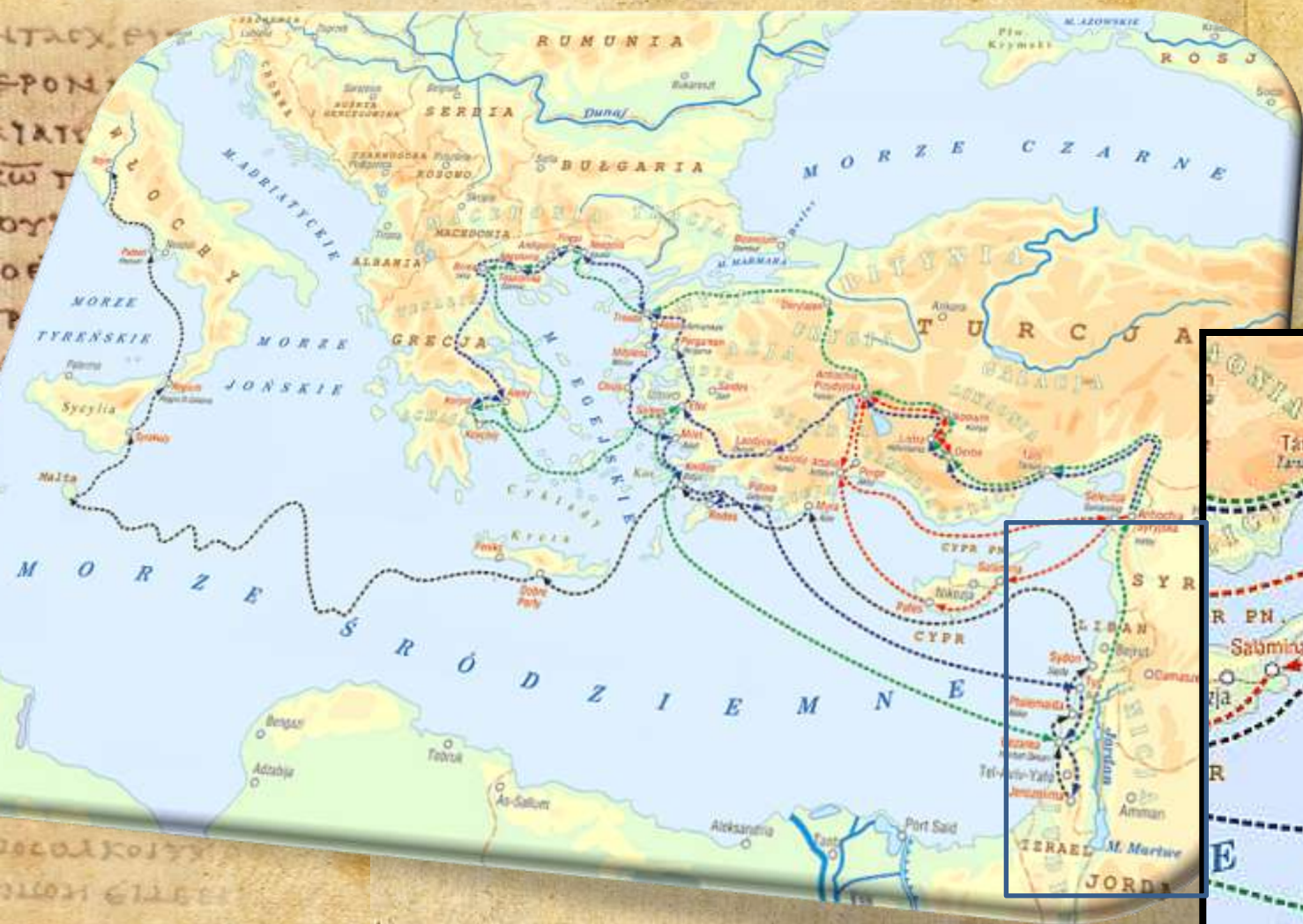
Według tradycji wczesnochrześcijańskiej jest autorem trzeciej Ewangelii, co potwierdzają Ireneusz z Lyonu (ok. 130–ok. 202) i Orygenes (185–254), oraz Dziejów Apostolskich – trzeciej i piątej księgi Nowego Testamentu; święty Kościoła katolickiego i prawosławnego.

ΤΑΧ ΕΙΡΑΣ
ΕΡΟΝΑ
ΓΑΙΟΚΑ
Ω ΠΡΟΕΤ
ΟΥΚΟΙΔΕ
ΘΕ ΟΥΔΕ
ΡΙΤΟΥΟΥ
ΟΠΟΝ ΕΙΤΕ
ΠΟΣΟΥΚΟΙΔ
ΝΤΙΑΡΑΔΕ
ΛΟΥΚΕ
ΥΑΙΚΕ
ΠΛΥΝΟΥ
ΠΟΣΟΛΚΟΙ
ΠΩΝ ΕΙΔ
ΠΙΔΟΛΟΛ
ΘΕ ΟΙΤΕ
ΑΥΟΥ

Ewangelia według św. Łukasza

- Czas i miejsce powstania: 80-90 r., Antiochia Syryjska;
- Język: grecki (bogaty, piękny, elastyczny);
- Adresaci: nawróceni na chrześcijaństwo poganie (opuszcza to, co zrozumiałe dla Żydów i to, co przykre dla pogan – jest tu już obecny uniwersalizm zbawienia);

- Sposób przedstawienia Jezusa: Jezus to PAN (gr. Kyrios), Zbawiciel wszystkich ludzi, litujący się nad celnikami, grzesznikami, chorymi i biednymi;
- Historyczność: Jezus urodził się za czasów cesarza Augusta, za dni Heroda (Łk 1,5), gdy był sporządzany spis ludności przez Kwiryniusza (Łk 2,2);
- Jezus ukazany w drodze do Jerozolimy – miejsca męki, śmierci i zmartwychwstania.

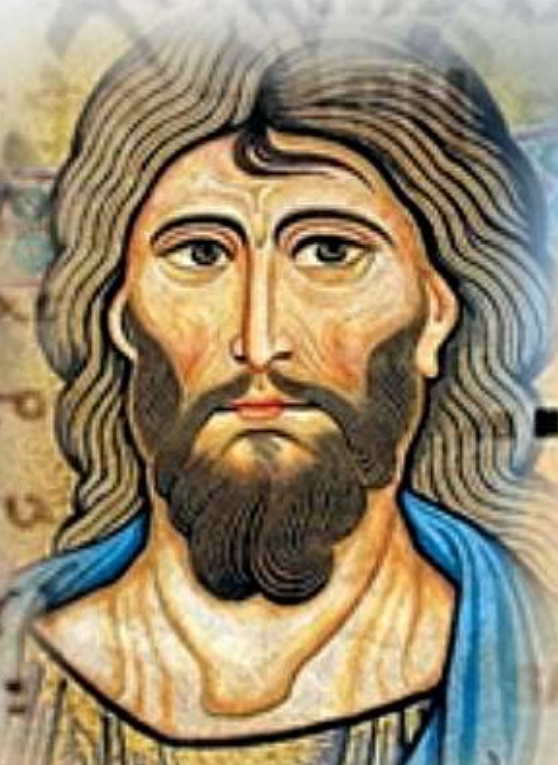
NOWY TESTAMENT

Ewangelia wg św. Łukasza

PRZEDMOWA

1 Wielu już staralo się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, 2 tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami słowa¹. 3 Postanowiłem więc i ja zbadać dokładnie wszystko od pierwszych chwil i opisać ci po kolei, dostojny Teofilu², 4 abyś się mógł przekonać o całkowitej pewności nauk, których ci udzielono.

Łk 1, 1-4

KRAJ BIBLIJNY